

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

**INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2017. GODINU**

Broj: 01/02/03-08-16-1-724/18

Sarajevo, srpanj 2018. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA	3
MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	4
II. KRITERIJI	6
III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1. UVOD	7
2. REALIZACIJA PREPORUKA	7
2.1 Realizirane preporuke	7
2.2 Preporuke čija je realizacija u tijeku	7
2.3 Nerealizirane preporuke	8
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	8
3.1 Ustrojstvo i rukovođenje	8
3.2 Finacijsko upravljanje i kontrola	9
3.3 Unutarnja revizija	9
4. PRORAČUN	10
5. FINACIJSKO IZVJEŠĆE	10
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	11
5.2 Pregled prihoda i primitaka	11
5.3 Bilanca stanja	12
5.4 Pregled dinamike upošljavanja	12
6. JAVNE NABAVE	12
7. KOMENTARI	14
PRIVICI	14

I. MIŠLJENJE REVIZORA

MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut)** za 2017. godinu koji obuhvaćaju: bilancu stanja, pregled prihoda, primitaka i financiranja, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Instituta odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000–1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijska izvješća Instituta ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustave unutarnjih kontrola.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Instituta prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2017. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno

prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Instituta za 2017. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Institut rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Instituta je također odgovorno osigurati kako su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija BiH i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Instituta, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2017. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- Institut nije uskladio Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH (točka 3.1. Izvješća).

Sarajevo, 12.7.2018. godine

GLAVNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine provodi reviziju finansijskih izvješća i, u svezi sa istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu objektivnosti i istinitosti finansijskih izvješća i ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2017. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
- Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH.

III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Institut je državno tijelo za standardizaciju osnovano Zakonom o osnivanju Instituta za standardizaciju BiH¹ i Zakonom o standardizaciji BiH², zaduženo za razvoj i donošenje standarda, sukladno ciljevima i propisima na kojima se zasniva bosanskohercegovačka državna standardizacija.

Institut je naučno-stručna institucija sa sljedećim nadležnostima: u oblasti standardizacije – predlaže strategiju standardizacije u BiH; priprema i predlaže bosanskohercegovačke standarde (BAS); zastupa i predstavlja BiH u europskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju, te obavlja poslove koji proizlaze iz međunarodnih sporazuma i članstva u tim organizacijama; sudjeluje u pripremi tehničkih propisa; razvija i uspostavlja informacijski sustav o standardima i drugim srodnim dokumentima; proglašava standarde BiH; organizira i provodi specijalističko obrazovanje kadrova u području standardizacije; bavi se izdavačko-publicističkom djelatnošću iz područja standardizacije. U oblasti ocjenjivanja usuglašenosti: sudjeluje u uspostavi i održavanju sustava certificiranja i homologacije sukladno europskom modelu; zastupa BiH u europskim i međunarodnim organizacijama za ocjenjivanje usuglašenosti i organizira obrazovanje iz područja ocjenjivanja usuglašenosti.

Sjedište Instituta je u Istočnom Sarajevu.

2. REALIZACIJA PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Instituta za 2016. godinu, sačinio Izvješće o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvješćima i pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pozornosti na slabosti kod procesa javnih nabava u dijelu izrade tenderske dokumentacije.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Institut je postupio sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestio nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identificiranih u izvješću o obavljenoj reviziji za 2016. godinu.

Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka.

2.1 Realizirane preporuke

- Vijeće ministara BiH je imenovalo članove Vijeća za standardizaciju BiH.

2.2 Preporuke čija je realizacija u tijeku

- Institut je u 2017. godini provodio aktivnosti na dokumentiranju i uspostavljanju procesa finansijskog upravljanja i kontrole u važećim propisima, ali iste još nisu okončane u potpunosti.

2.3 Nerealizirane preporuke

- Nisu okončane aktivnosti na izradi novog Pravilnika o unutarnjem ustroju sukladno važećim odlukama Vijeća ministara BiH.

Nismo mogli dati osvrt na preporuke koje su se odnosile na sačinjavanje tenderske dokumentacije za nabavu vozila i nabavu usluga održavanja opreme jer Institut nije vršio ove nabave u 2017. godini.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Ustrojstvo i rukovođenje

Institutom rukovodi ravnatelj. Ravnatelj ima zamjenika, koji ga mijenja ukoliko on nije u mogućnosti obavljati svoja ovlaštenja i obveze. Ravnatelja i zamjenika ravnatelja imenuje Vijeće ministara BiH uz suglasnost Agencije za državnu službu BiH na mandat od pet godina. Vijeće ministara BiH je 30.5.2017. godine imenovalo ponovo istu osobu za ravnatelja Instituta¹. Zamjenik ravnatelja je imenovan polovinom 2014. godine.

Također, sukladno odredbama Zakona o standardizaciji BiH, u okviru Instituta djeluje Vijeće za standardizaciju BiH kao stručno savjetodavno tijelo koje usmjerava razvoj djelatnosti Instituta. Vijeće ministara BiH je 22.6.2017. godine imenovalo članove Vijeća za standardizaciju BiH (25 članova) na razdoblje od četiri godine².

Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta iz 2006. godine, u Institutu su predviđena 52 radna mjesta, a na 31.12.2017. godine u Institutu je bilo 38 uposlenih. Iako je procedura donošenja novog Pravilnika o unutarnjem ustroju sukladna Odluci o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja organa uprave BiH i Odluci o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH³ pokrenuta prethodnih godina, ista još uvijek nije okončana. Prijedlog pravilnika i opisi poslova radnih mjesta su dostavljani nadležnim institucijama na mišljenje, ali rukovodstvo je odlučilo da krajem 2017. godine započne sa izradom novog prijedloga pravilnika o unutarnjem ustroju.

Preporuka

Institut je obavezan da intenzivira aktivnosti u svezi sa izradom novog pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji sukladno navedenim odlukama Vijeća ministara BiH.

3.2 Financijsko upravljanje i kontrola

Institut je u 2017. godini provodio aktivnosti na dokumentiranju i uspostavljanju procesa financijskog upravljanja i kontrole sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH, Priručniku za financijsko upravljanje i kontrolu u institucijama BiH i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH, ali iste još nisu okončane u potpunosti. Sačinjena je mapa određenih poslovnih procesa i utvrđeni rizici, ali ne za sve poslovne procese u Institutu. Također, nije uspostavljen registar rizika.

Određena područja potrošnje, značajni procesi rada kao i razine ovlaštenja i odgovornosti u Institutu definirani su internim pravilnicima, procedurama i naputcima sukladno važećim zakonskim propisima, te kontinuirano se radi na donošenju nedostajućih pravila i procedura i unapređenju postojećih. U 2017. godini ravnatelj je imenovao nove članove EX povjerenstva, donesen je poslovnik o radu EX povjerenstva¹, a u tijeku su daljnje aktivnosti na donošenju pravila i procedura za rad ovog tijela, što je u velikoj mjeri uvjetovano usvajanjem određenih EU direktiva od strane Vijeća ministara BiH.

Institut je sačinio Godišnje izvješće o financijskom upravljanju i kontroli i dostavio ga Središnjoj harmonizacijskoj jedinici.

Preporuka

Preporučamo Institutu da okonča aktivnosti na izradi mape i opisa svih procesa koji postoje u instituciji te aktivnosti vezane za utvrđivanje i izradu registra rizika, a sve u cilju implementiranja procesa financijskog upravljanja i kontrole sukladno propisima i smanjenja rizika poslovanja cjelokupne institucije.

3.3 Unutarnja revizija

Prema Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH² i Odluci Središnje harmonizacijske jedinice o kriterijima za uspostavljanje jedinice unutarnje revizije u institucijama BiH³, unutarnju reviziju u Institutu obavlja Jedinica unutarnje revizije u okviru Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

Institut je u srpnju 2017. godine potpisao Povelju i Sporazum o vršenju funkcije unutarnje revizije u Institutu. U prosincu 2017. godine obavljena je unutarnja revizija procesa upravljanja ljudskim resursima, o čemu je sačinjeno Izvješće sa nalazima i preporukama.

U Izvješću je konstatirano da je sustav potrebno unaprijediti u dijelu dosljedne primjene Pravilnika o načinu ocjenjivanja rada državnih službenika, podjele dužnosti kod kadrovskih poslova te kod čuvanja i vođenja evidencija i dosjea uposlenih sukladno važećim propisima. Institut je sačinio plan aktivnosti za postupanje po danim preporukama, odredio odgovorne osobe i rokove realizacije.

4. PRORAČUN

Institut je projekcijom proračuna za 2017. godinu planirao proračun u iznosu od 1.543.000 KM. Osnovni zahtjev u iznosu (1.511.000 KM) planiran je na bazi 40 uposlenih. U dodatku proračuna (aneksu) planirano je dodatnih 32.000 KM za izdatke za tekuće održavanje.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu¹ Institutu su odobrena sredstva iz proračuna u iznosu od 1.540.000 KM i 40 uposlenih. Za tekuće izdatke odobreno je 1.530.000 KM, a za kapitalne izdatke 10.000 KM.

U Tablici 1. prikazan je pregled odobrenog i izvršenog proračuna.

Tablica 1.
KM

Iznosi u

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
Tekući izdaci	1.530.000	-20.000	1.510.000	1.460.091	97
Kapitalni izdaci	10.000	20.000	30.000	23.717	79
Tekući grantovi	0	0	0	0	-
Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	-
Novčane donacije	0	0	0	0	0
Ukupno:	1.540.000	0	1.540.000	1.483.808	96

Institut je u tijeku godine, uz suglasnost Ministarstva financija i trezora BiH, izvršio dvije promjene strukture rashoda u ukupnom iznosu 29.000 KM ili 1,88% ukupno odobrenih rashoda za 2017. godinu. Uvećani su izdaci za ugovorene usluge i druge usluge (9.000 KM) i izdaci za nabavu stalnih sredstva u obliku prava radi nadogradnje softvera (20.000 KM), a umanjeni su izdaci za naknade troškova uposlenih (7.000 KM), izdaci za telefonske i poštanske usluge (2.000 KM).

5. FINACIJSKO IZVJEŠĆE

Institut je sačinio Godišnje finacijsko izvješće za 2017. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnje finacijsko izvješće Instituta objavljeno je na web stranici (<http://www.bas.gov.ba>).

Također, Izvješće o rada Instituta za 2017. godinu je dostavljeno Vijeću ministara BiH.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama – zbrojno, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2017. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.483.808 KM, što je u odnosu na rashode planirane proračunom za 2017. godinu manje za 56.192 KM ili 96% raspoloživog proračuna.

Ukupno realizirani proračun u 2017. godini je na razini realiziranog proračuna prethodne godine, ali po pojedinačnim pozicijama ima odstupanja. Značajno povećanje u odnosu na prethodnu godinu je ostvareno na naknadama troškova uposlenih, nabavi materijala, izdacima za tekuće održavanje te na izdacima za ugovorene usluge, dok su ostali izdaci uglavnom na razini prethodne godine, a kapitalni izdaci su znatno manji.

Značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (966.198 KM), naknade troškova uposlenih (142.669 KM), putne troškove (82.599 KM), nabavu materijala (23.699 KM), izdatke za unajmljivanje imovine i opreme (96.714 KM), izdatke za tekuće održavanje (28.982 KM), ugovorene i druge posebne usluge (72.755 KM) te nabavu stalnih sredstava u obliku prava (19.995 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

U okviru ugovorenih usluga značajni izdaci se odnose na autorske honorare (bruto 51.060 KM) i to za usluge prevođenja, lektoriranja i recenzije standarda (26.171 KM) te ekspertno ocjenjivanje usklađenosti u oblasti protueksplozivne zaštite (24.890 KM).

Institut za usluge prevođenja nije provodio proceduru javne nabave. Angažiranje osoba za usluge prevođenja, lektoriranja i recenzije standarda vrši se po potrebi sa liste vanjskih suradnika sačinjene na temelju javnog poziva koji Institut objavljuje na svojoj internet stranici. Revizijom je uočeno da dokazi za ispunjavanje utvrđenih kriterija za izbor suradnika i stavljanje istih na listu nisu dostatno jasno i precizno definirani, te da se uglavnom angažiraju iste osobe za usluge prevođenja i recenzije.

Preporuka

Smatramo da bi Institut trebao provesti proceduru javne nabave za usluge prevođenja.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

U pregledu prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 01.01. do 31.12.2017. godine, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 327.849 KM, a odnose se na prihode od prodaje standarda i drugih informacijskih usluga (131.419 KM), prihode od ispitivanja i izdavanja certifikata u EX oblasti (184.174 KM) i prihode od administrativnih pristojbi (12.255 KM).

U odnosu na prihode i primitke planirane proračunom, ostvareni prihodi su veći za 97.849 KM ili 43%. Također, u odnosu na prethodnu godinu izvršenje je veće za 30%, uglavnom zbog kontinuiranog porasta broja zahtjeva za izdavanje certifikata u EX oblasti i prihoda po tom osnovu.

5.3 Bilanca stanja

U Bilanci stanja na 31.12.2017. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 131.710 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 242.341 KM.

U Tablici 2. prikazana je struktura sredstava i obveza Instituta.

Tablica 2.

Iznosi u KM

Opis	Saldo 31.12.2016	Saldo 31.12.2017	Indeks 3/2
1	2	3	4
Gotovina, kratkoročna potraživanja i zalihe	30.053	13.990	47
Stalna sredstva	233.557	117.720	50
Ukupno aktiva:	263.610	131.710	50
Kratkoročne obveze i razgraničenja	132.204	124.621	95
Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	-
Izvori sredstava	233.557	117.720	50
Ukupno pasiva:	365.761	242.341	66

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (117.720 KM), obveze prema dobavljačima (29.898 KM), obveze prema uposlenima za plaće i naknade za prosinac, koje su izmirene u siječnju 2018. godine (87.880 KM).

Institut je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza na 31.12.2017. godine, kojim nisu utvrđene razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

5.4 Pregled dinamike upošljavanja

Prema pregledu dinamike upošljavanja, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2017. godine u Institutu je planirano 40 uposlenih, koliko je i odobreno Zakonom u proračunu za 2017. godinu. Prosječan broj uposlenih na temelju radnih sati u Institutu iznosi 39, a broj uposlenih na 31.12.2017. godine iznosi 38.

U tijeku godine uposlena je jedna osoba sa srednjom stručnom spremom na određeno vrijeme na razdoblje od tri mjeseca. Jedna osoba (šef Odjela za ocjenu usklađenosti) je polovinom godine otišla u mirovinu.

Također, tri državna službenika su na temelju procedure internog oglasa unaprijeđena na pozicije višeg platnog razreda.

6. JAVNE NABAVE

Institut je početkom godine donio plan nabava te, sukladno potrebama u tijeku godine, izmjene i dopune plana nabava. Plan sa izmjenama i dopunama je objavljen na internet

stranici Instituta. Nabave su realizirane sukladno planu, a izbor dobavljača vršilo je jedno povjerenstvo imenovano za provedbu svih postupaka nabava.

Prema prezentiranim podacima, ukupna vrijednost provedenih postupaka nabava iznosila je 103.770 KM sa PDV-om. Provedena su četiri konkurentska postupka u vrijednosti od 52.541 KM sa PDV-om, a ostale nabave su realizirane putem izravnih sporazuma. Institut prati realizaciju zaključenih ugovora te objavljuje bitne elemente ugovora na svojoj internet stranici, međutim, uočeno je da nisu svi postupci prijavljeni u sustav e-nabava (radi se o nabavama putem izravnih sporazuma), a što bi trebalo.

Značajne nabave se odnose na nabavu aviokarata (25.000 KM), usluge nadogradnje SMIS softvera (19.995 KM), nabavu goriva (6.300 KM) te uredski materijal (5.990 KM).

Testiranjem provedenih postupaka na bazi uzorka uočeno je da Institut za nabave provedene putem konkurentskog postupka u tenderskoj dokumentaciji ne utvrđuje minimum zahtjeva za kvalifikaciju kandidata u pogledu osobne sposobnosti, odnosno dokaze propisane člankom 45. Zakona o javnim nabavama, s obzirom na to da isti nisu obvezujući za nabave u okviru ovog vrijednosnog razreda. *Smatramo da institucije BiH trebaju vršiti nabave od dobavljača koji posluju sukladno pozitivnim zakonskim propisima te izmiruju zakonom propisane obveze u pogledu poreza i doprinosa te je u tom smislu opravdano ubuduće tražiti od ponuđača da osiguraju minimum dokaza za navedeno prilikom učešća na tenderima.*

Usluge nadogradnje SMIS softvera (19.995 KM): Za usluge nadogradnje SMIS¹ softvera provedena je procedura konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda planirane vrijednosti 20.000 KM. U predviđenom roku ponudu su dostavila dva ponuđača (vrijednost ponuda iznosila je 19.995 KM i 19.999 KM), od kojih je samo jedna ocijenjena kao kvalificirana. Uočeno je neprecizno definiranje dokaza za ispunjavanje tehničke i profesionalne sposobnosti (zahtijevana samo izjava ponuđača o tehničkim osobama koje će biti angažirane na projektnom zadatku bez zahtijevanja dokumentiranosti dane izjave) te zahtijevanje nerelevantnih dokaza za definirane uvjete (npr. kao dokaz za radno iskustvo tražena radna knjižica i kopija diplome). Iako je navedena nabava realizirana sukladno zaključenom ugovoru, nepreciznim definiranjem dokaza za ispunjavanje tehničke i profesionalne sposobnosti Institut se izlaže riziku izbora nekompetentnog dobavljača koji neće realizirati ugovor sukladno potrebama institucije.

Usluge posredovanja u prodaji avionskih karata: Provedena je procedura konkurentskog zahtjeva sa e-aukcijom procijenjene vrijednosti 25.000 KM na godišnjoj razini i zaključivanjem ugovora na dvije godine. Zaključen je ugovor kojim je definirana agencijska provizija, te da ukupna vrijednost dodijeljenog ugovora u prvoj godini trajanja iznosi 25.000 KM, a u drugoj godini sukladno raspoloživim proračunskim sredstvima.

Kod nabave klima-uređaja uočeno je značajno odstupanje planirane vrijednosti nabave (10.000 KM) u odnosu na ugovorenu i realiziranu (2.293 KM).

Preporuka

Preporučamo Institutu da prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije više pozornosti posveti definiranju kvalifikacijskih kriterija, preciznijem definiranju dokaza za postavljene uvjete u tenderskoj dokumentaciji, ispitivanju tržišta i utvrđivanju procijenjene vrijednosti nabave te da u slučaju kada ne može predvidjeti vrijednost ugovora zaključuje okvirni sporazum.

Procijenjenu vrijednost nabave za višegodišnje ugovore potrebno je utvrđivati za cjelokupno razdoblje na koje se planira zaključiti ugovor, odnosno okvirni

sporazum.

7. KOMENTARI

Institut nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2017. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2017. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Nataša Avdalović, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Seida Kapo, revizor, v.r.

Srđan Krajišnik, revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2017. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2017. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2017. godinu

Naziv institucije: Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.530.000	-20.000	1.510.000	1.460.091	97
Bruto plaće i naknade	987.000	0	987.000	966.198	98
Naknade troškova uposlenih	157.000	-7.000	150.000	142.669	95
Putni troškovi	83.000	0	83.000	82.599	100
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	25.000	-2.000	23.000	21.248	92
Izdaci za energiju i kom. usluge	22.000	0	22.000	16.428	75
Nabava materijala	30.000	0	30.000	23.669	79
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	7.000	0	7.000	5.834	83
Unajmljivanje imovine i opreme	98.000	0	98.000	96.714	99
Izdaci za tekuće održavanje	52.000	-20.000	32.000	28.982	91
Izdaci za osiguranje	3.000	0	3.000	2.994	100
Ugovorene i druge posebne usluge	66.000	9.000	75.000	72.755	97
2. Kapitalni izdaci	10.000	20.000	30.000	23.717	79
Nabava zemljišta	0	0	0	0	0
Nabava građevina	0	0	0	0	0
Nabava opreme	10.000	0	10.000	3.722	37
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	20.000	20.000	19.995	100
Rekonstrukcija i investicijsko održ.	0	0	0	0	0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	0
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	0
5. Novčane donacije	0	0	0	0	0
Ukupno (1+2+3+4+5)	1.540.000	0	1.540.000	1.483.808	96

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 02.03.2018. godine.

Ravnatelj:
Aleksandar Cincar

Bilanca stanja na 31.12.2017. godine

Naziv institucije: Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2016.	31.12.2017.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	30.053	13.990	47
Novčana sredstva	3.147	5.816	185
Kratkoročna potraživanja	26.906	8.174	30
Kratkoročni plasmani	0	0	0
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Zalihe	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
2. Stalna sredstva	233.557	117.720	50
Stalna sredstva	1.034.271	1.052.852	102
Ispravka vrijednosti	800.713	935.132	117
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	233.557	117.720	50
Dugoročni plasmani	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (1+2)	263.610	131.710	50

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	132.204	124.621	94
Kratkoročne tekuće obveze	17.828	29.898	168
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Obveze prema uposlenima	88.771	87.880	99
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	25.605	6.843	27
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	0
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Ostale dugoročne obveze	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
5. Izvori sredstava	233.557	117.720	50
Izvori sredstava	233.557	117.720	50
Ostali izvori sredstava	0	0	0
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	0

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	365.762	242.341	66
------------------------------	----------------	----------------	-----------

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 02.03.2018. godine.

Ravnatelj:
Aleksandar Cincar

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Institut) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2017. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2017. godinu (Službeni glasnik BiH broj 94/16) i pratećim naputcima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Instituta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 03.05.2018. godine

Ravnatelj:

Aleksandar Cincar